

Samverkansråd i Sörmland

Årsberättelser 2020
Handlingsplaner 2021

Innehållsförteckning

Samverkansrådet för vård och omsorg vid demenssjukdom	3
Årsberättelse 2020	3
Handlingsplan 2021	4
Fallpreventionsrådet	5
Årsberättelse 2020	5
Handlingsplan för 2021	6
Nutritionsrådet	7
Årsberättelse 2020	7
Handlingsplan 2021	7
Palliativa rådet i Sörmland.....	8
Årsberättelse 2020	8
Handlingsplan 2021	9
Rådet barns rätt som anhöriga/närstående.....	10
Årsberättelse 2020	11
Handlingsplan 2021	11

Samverkansrådet för vård och omsorg vid demenssjukdom

Årsberättelse 2020

Rådet består av representanter från kommuner och Region Sörmland. Rådet har uppdraget att samla och sprida kompetens och kunskap inom demensområdet till verksamheterna.

Rådsmedlemmar december 2020:

- Pia Holm, demenssjuksköterska Eskilstuna kommun, ordförande
- Matilda Gränsmark, FoU i Sörmland, processledare
- Annika Sjöberg, demenssjuksköterska, minnesmottagningen MSE
- Anna Oldebring, arbetsterapeut minnesmottagningen Nyköping
- Carina Ekholm, samordningssjuksköterska Skiftinge VC, Eskilstuna
- Eva Jansson, arbetsterapeut Malmköpings Vårdcentral
- Jeanette Fältskog, anhörigkonsulent, Flens kommun
- Marie Holmberg Clausen, överläkare, minnesmottagningen Eskilstuna
- Sara Ohlsson, arbetsterapeut, Vingåkers kommun
- Therese Wall, Enhetschef Nyköpings kommun
- Viktoria Axzell, demenssamordnare, Gnesta kommun
- Anna-Lena Östlund Silviasjuksköterska Trosa kommun
- Ann-Britt Sundin, MAS Strängnäs kommun
- Anna Carlsson, Sjuksköterska Oxelösund
- Maria Tillnell, undersköterska, Katrineholms kommun

Målet för samverkansrådet för vård och omsorg vid demenssjukdom 2020 var att säkerställa en hållbar struktur för samverkan mellan huvudmännen för kontinuerlig utveckling av en god demensvård på lika villkor oavsett bostadsort, boendeform, vårdform och ålder. Aktivitetsplan 2020 var att:

- Utveckla informationsspridningen från samverkansrådet, såsom hemsida samt medverka i FoU-podden.
- Sprida Socialstyrelsens standardiserade insatsprogram
- Följa utvecklingen av kunskapsstyrningen och lokalt programområde äldre
- Samverka med läkemedelskommitténs dagar Allmänhetens Seminarium i Nyköping, Eskilstuna och Katrineholm under våren, för att sprida kunskap om vård och omsorg vid demenssjukdom

På grund av läget gällande Covid-19 har färre rådsmöten än planerat genomförts 2020. Rådet har under 2020 sammanträtt vid 3 tillfällen, 1 möte på våren och 2 på hösten. Planeringen var att under 2020 medverka vid Läkemiddelskommitténs träffar "Allmänhetens seminarium" gällande demenssjukdom. Seminarierna var planerade till maj 2020 men kunde inte genomföras. Istället har rådet fokuserat på att upprätthålla kontakten under rådande omständigheter samt dela erfarenheter och följa utvecklingen av nya råd och rekommendationer från nationellt håll.

Samverkansrådet svarede under hösten 2020 på kunskapsstyrningens remiss "vårdförlopp kognitiv svikt vid demenssjukdom" i samarbete med lokalt programområde för äldres hälsa.

Diskussion har även först mellan Samverkansrådet och kunskapsstyrningens lokala programområde för äldres hälsa, gällande samverkan och ärendeflöden mellan samverkansstrukturerna.

Handlingsplan 2021

Demensrådet i Sörmland arbetar på uppdrag av Länsstyrgruppen i Sörmland. Rådet ska utgöra en hållbar struktur för samverkan mellan huvudmännen samt inom respektive fokusområde verka för likvärdig vård och omsorg enligt bästa tillgängliga kunskap.

Mål

Rådet ska säkerställa en hållbar struktur för samverkan mellan huvudmännen för kontinuerlig utveckling av en god demensvård på lika villkor oavsett bostadsort, boendeform, vårdform och ålder.

Målvärde

Demensvården i Sörmland ska vara likvärdig oavsett bostadsort, boendeform, vårdform och ålder. Länsgemensamma programmet för målgruppen ska finnas uppdaterat och tillgängligt. Skriftliga rutiner ska finnas för en hållbar struktur för samverkan mellan de olika huvudmännen. Kvaliteten följs genom identifierade kvalitetsindikatorer.

Preliminär aktivitetsplan 2021: (aktivitetsplanen kommer att kompletteras under våren 2021)

- Utveckla informationsspridningen från samverkansrådet
- Följa utvecklingen av kunskapsstyrningen det kommande vårdförloppet
Kognitiv svikt vid misstänkt demenssjukdom.
- Utveckla erfarenhetsutbyte mellan kommuner och region inom ämnet demenssjukdom.

Fallpreventionsrådet

Rådsmedlemmar december 2020:

- Monica Persson, Ordförande enhetschef hälso- och sjukvård, Gnesta kommun, ordförande
- Matilda Gränsmark, utvecklingsledare FoU i Sörmland, Processledare
- Jessica Loayza Suarez Apotekare, läkemedelskommittén
- Eva Karlsten, Utbildningssjuksköterska/utbildningskoordinator, Nyköpings lasarett
- Lena Gernandt, Enhetschef Nyköpings kommun
- Malin Hellström, sjukgymnast Kullbergsska sjukhuset
- Maria Axman Burman, fysioterapeut, Strängnäs kommun
- Anna Sefyrin, arbetsterapeut Eskilstuna kommun
- Linn Alven, MAR, Eskilstuna kommun
- Malin Nilsson, Fysioterapeut, Oxelösunds kommun
- Annica Lidén, Hälso- och sjukvårdschef, Katrineholms kommun
- Matilda Falk, Fysioterapeut, Gnesta kommun
- Sofia Hultqvist/Maria Karlsson arbetsterapeuter Trosa kommun
- Fredrik Flood, sjukgymnast, Flens kommun
- Marianne Blomberg, arbetsterapeut, Flens kommun

Årsberättelse 2020

Under 2020 har 4 träffar genomförts med fallpreventionsrådet. I början av året pågick en diskussion om flödet av fallavvikelser och ärendehantering gällande fall och fallskador, mellan kommunerna och regionen. Som ett resultat av detta initierades samarbete med vårdcentralernas samordningssjuksköterskor för gemensam diskussion om hantering av fallavvikelser. Tre möten, ett i respektive länsdel, var planerade till april 2020, men ställdes in med anledning av pandemin. Behovet av samverkan kvarstår och kommer att efterfrågas när det blir möjligt igen. Till vårens möte planerades även besök av projektet Judo4Balance för att prova olika falltekniska övningar tillsammans, vilket även detta ställdes in.

Handlingsplan Fallprevention antogs av Länsstyrgruppen den 27 augusti 2020. Därefter påbörjades arbetet med implementering av planen. Återkoppling har kommit från fallpreventionsrådets ledamöter om att engagemanget gällande implementering och efterlevnad av Handlingsplanen är svårt att uppbygga i kommunerna. Situationen blev också den påverkad av pandemin.

Eskilstuna kommun utvecklar under hösten 2020 en app som plattform för alla dokument och informationsmaterial gällande fallprevention i kommunen. Linn Alven berättar om appen för rådet och möjligheterna till spridning till fler kommuner diskuteras.

I slutet av 2020 påbörjar rådet framtagandet av en film som kort ska sammanfatta kontentan av Handlingsplan fallprevention för baspersonal i verksamheterna.

Fallpreventionsrådet medlemmar erbjöds även deltagande i Socialstyrelsens digitala inspirationsdag i december 2020.

Handlingsplan 2021

- Fortsatt implementering av Handlingsplan fallprevention i verksamheterna
- Samverkan med vårdcentralernas samordningssjuksköterskor gällande hantering av fallavvikelser
- Delta i nationella fallpreventionsvecka v. 40 och sprida arbetssätt och material från Socialstyrelsens kampanj Balansera Mera
- Öka kunskap och sprida kompetens kring fallkompetens utifrån Svenska judoförbundets koncept Judo4Balance
- Sprida kunskap om appen OTAGO Classic
- Samverka med AVÄ och om möjligt ASÄ och ANÄ gällande riskinventeringar och avvikelser vid fall

Nutritionsrådet

Rådsmedlemmar december 2020:

- Åsa Wiberg, enhetschef dietistenheten Region Sörmland
- Lena Skålberg, Enhetschef Trosa kommun
- Päivi Rutanen, Eskilstuna kommun
- Emma Gustavsson, dietist Eskilstuna kommun
- Frida Segerberg, dietist Flens/Katrineholms kommun
- Maria Isaksson, dietist Vingåkers/Katrineholms kommun
- Agnes Arvidsson, dietistenheten specialistvård, Region Sörmland
- Hanna Tingshagen Ayyad, Enhetschef Strängnäs kommun
- Edisa Cirak, geriatriskssjukköterska Strängnäs kommun
- Birgitta Larsson, MAS, Gnesta kommun
- Lina Eklund, Nyköpings kommun
- Birgitta Hell, Oxelösunds kommun

Årsberättelse 2020

Nutritionsrådet har sammanträtt vid 4 tillfällen under 2020. I början av året påbörjas planeringen för 2020 års nattfastemätning i länet. Verksamheternas antal brukare kartläggs och blanketten för datainsamlingen utvecklas. Då pandemin kommer diskuteras nattfastemätningen och dess syfte och ett förslag om att förlänga perioden mellan mätningarna från 2 till 4 år, skrivs fram till länsstyrelsen. Förslaget antas. Nästa nattfastemätning planeras till hösten 2022.

Nutritionsrådet fokuserar under 2020 även på erfarenhetsutbyte av rutiner för undernäring i kommunerna och exempel publiceras på rådets hemsida. Katrineholms kommun arbetar även fram en rutin för nutritionsbehandling vid Covid-19, vilken sprids i länet via flera kanaler. Rutinen sprids även nationellt med påföljande positiv återkoppling.

Representanter från Nutritionsrådet, Maria Isaksson och Frida Segerberg, samverkar med fallpreventionsrådet i uppdraget att ta fram en länsövergripande handlingsplan för fallpreventionsarbetet samt påbörjandet av film för baspersonal.

Preliminär Handlingsplan 2021

Nutritionsrådet saknar ordförande varvid rådets leds av processledaren enbart. Det ställer större krav på medverkan av rådets representanter i planering och upplägg av arbetet. Handlingsplanen kommer att tas fram under våren 2021.

Palliativa rådet i Sörmland

Palliativa rådet i Sörmland arbetar på uppdrag av Länsstyrgruppen i enlighet med RCC (Regionalt cancercentrum) Uppsala- Örebro. Rådet utgör en hållbar struktur för samverkan mellan huvudmännen och verkar för likvärdig vård och omsorg enligt bästa tillgängliga kunskap.

Rådsmedlemmar december 2020:

- Jonas Smedbäck, sjuksköterska, Vingåkers kommun, Ordförande
- Annika Karlsson, läkare SSIH, Strängnäs
- Matilda Gränsmark, utvecklingsledare FoU i Sörmland, processledare
- Anna Åström, distriktssköterska SSIH, Strängnäs
- Birgitta Larsson, medicinskt ansvarig sjuksköterska, Gnesta kommun
- Lena Zetterström Erström, MAS Flens kommun
- Eva Karlsson, sjuksköterska SSIH, Kullbergsska sjukhuset
- Eva Gyllhamn, MAS Katrineholms Kommun
- Eva Mattsson Callh, kurator, SSIH Katrineholm
- Ingela Mindemark/Erika Bälldal, Oxelösunds kommun
- Maria Andersson, sjuksköterska Eskilstuna kommun
- Maria Hellgren, sjukgymnast, Nyköping kommun
- Susanne Spörk, sjuksköterska, SSIH, Nyköpings lasarett
- Åsa Svensson, SSIH, Mälarsjukhuset i Eskilstuna
- Leila Jaberansari, arbetsterapeut Trosa kommun
- Maria Holm, sjuksköterska, Strängnäs Kommun

Årsberättelse 2020

Under 2020 har Palliativa rådet upprätthållit sin mötesordning trots rådande pandemi, dock med relativt lågt deltagande. I februari månad, innan pandemin bröt ut, hade rådet diskussioner om individuella palliativa ordinationer, hur de dokumenteras och hanteras mot kommunerna. Under hösten 2019 författade Annika Karlsson ett PM om vård i livets slut, vilket legat som underlag i Läkemedelskommitténs REKLISTA 2020-2022 samt tillhörande TerapTips. Kapitlet heter "Vård i livets slutskede". En fortsatt diskussion har skett under 2020 mellan läkemedelskommittén och Palliativa rådet gällande individuella ordinationer av läkemedel.

Fokusområden för 2020 var att öka registreringen i Palliativregistret, samt genomföra planeringsdagar under hösten 2020. Planen var att rikta utbildningen mot leg personal och fokusera på kvalitetsindikatorerna i den palliativa vården. Det genomförda planeringsarbetet kan ligga till grund för kommande utbildningar när omvärldsläget tillåter.

I slutet av 2020 avgick Palliativa rådets ordförande och någon ny har ännu inte utsetts. Rådet kommer att fastställa Handlingsplan för 2021 samt diskutera ordföranderollen under våren 2021.

Preliminär Handlingsplan 2021

Rådets mål och mål-värden 2021:

- Palliativa rådet ska bidra till att säkerställa en god vård i livets slut på lika villkor oavsett bostadsort, boendeform, vårdform, ålder och sjukdom
- Att samtliga länets kommuner och regionen når Socialstyrelsens målvärden för palliativ vård

Fokusområden, med aktiviteter:

- Ökad registrering i palliativa registret
  - Verka för kontaktpersoner i respektive kommun och verksamhet i Regionen som har ansvar för Palliativregistret vilka får till uppdrag att sprider kunskap om registret i verksamheten
  - Rådet och respektive verksamhet följer sina resultat i Palliativa Registret
- Verka för att utbildning och handledning erbjuds
  - Anordna utbildningshalvdagar i de tre länsdelarna inom området Palliativ vård
  - Rådsmedlemmar samverkar och sprider kunskap om Palliativ vård inom olika verksamheter och verkar för att handledning erbjuds
  - Uppdatera Palliativa Rådets hemsida på FoU gällande utbildningar i Palliativ vård
- Verka för stödfunktioner
  - Sprid exempel på uppdragsbeskrivning för Palliativa ombud, exempelvis på hemsida och vid utbildningstillfällen
  - Lyfta frågan om Palliativa ombud i arbetsgrupper äldre, beredningsgrupp samt vidare i samverkansorganisationen
- Samverkan med närliggande verksamheter
  - Anhörigperspektiv lyfts som stående punkt på dagordningen, samt samverkan med rådet för barn som anhöriga

Rådet barns rätt som anhöriga/närstående

Rådets representanter december 2020

- Åsa Stålhane, Samordnare barnrättsfrågor, Enheten hållbar regional utveckling, ordförande
- Camilla Hesselbäck, FoU i Sörmland Utvecklingsledare, Processledare
- Åsa Svensson, Biträdande Vårdenhetschef Palliativa Avd/SSIH, Mälarsjukhuset
- Ulrika Andersson, Sjuksköterska Öppenvårdspsykiatri
- Marie-Louise Eriksson, Kurator, biträdande enhetschef Öppenvårdspsykiatri Psykos
- Aleksandra Milenkovic, Kurator Regionsjukhuset Karsudden, Katrineholm
- Ylva Tindberg, Överläkare Barnhälsovården, (ersättare: Jennie Nimborg)
- Carolina Björkman, Utvecklare Individ och familjeomsorgen, Nyköping kommun
- Lena Klintberg, Utvecklare – fokus jämställdhet och barnrätt Eskilstuna kommun
- Frida Fallström Utvecklare, Strängnäs kommun
- Marita Lindberg, Skolkurator Eskilstuna kommun
- Marie Wallin, FoU i Sörmland

I en överenskommelse mellan Enheten för hållbar regional utveckling (Region Sörmland) och FoUIS anges det att FoUIS ska processleda rådet barns rätt som anhöriga/närstående. Mellan 2011-2015 fanns det ett råd för barn som närstående inom Landstinget Sörmland som processledes av Enheten för hållbar regional utveckling.

Våren 2019 startade rådet barns rätt som anhöriga/närstående, nu med representation från både kommuner och Region Sörmland. Mötesstrukturen innebär att förmiddagarna är gemensamma råds-möten mellan huvudmännen och eftermiddagarna är arbetsgruppsmöten där endast regionens råds-representanter deltar. Genom att rådsmötena är gemensamma för kommuner och regionen utgör rådet en hållbar struktur för samverkan mellan huvudmännen kring området barn som anhöriga/närstående. Eftermiddagarna har ägnats åt arbetsgrupp regionen.

Syftet med rådet barns rätt som anhöriga/närstående är att främja länsövergripande arbete som leder till att barn som är anhöriga/närstående (0-18 år) uppmärksammas och får tillgång till information, råd och stöd, vilket barnen har rätt till enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) 5 kap, 7§. Syftet är även att främja att barn som är anhöriga växer upp under trygga förhållanden, då de är en särskilt sårbar målgrupp. I Socialtjänstlagen (SoL) anges det att alla barn ska ha rätt till en trygg uppväxt. Rådets arbete utgår även ifrån flera av barnkonventionens artiklar.

Rådets uppdrag

- Bevaka utbildningsbehov samt initiera och medverka i utbildningsaktiviteter
- Bidra till kunskapsspridning och kunskapsutveckling
- Rådets ska arbeta för att inkludera barn och unga
- Utifrån arbetet med Läns-gemensam strategi i samverkan för stöd till anhöriga bidra till utveckling i länet för barns rätt som närstående
- Vara en mötesplats och remissinstans för frågor inom området
- Ansvara för att årligen säkerställa regionens riktlinje och anvisnings giltighet
- Arbeta med utgångspunkt i regionens riktlinje och anvisning om barns rätt som närstående
- Följa upp arbetet från projektet "Barns rätt som närstående i palliativ vård"
- Omvärldsbevakning bla deltagande i nationellt nätverk
- Årligen redovisa en årsplan och en årsberättelse

Årsberättelse 2020

Det länsgemensamma rådet barn som anhöriga/närstående startade upp i maj 2019. Under 2020 har rådet, utifrån Covid-19, enbart genomfört ett fysiskt möte samt en kortare digital träff. Rådet har inte haft möjlighet att gemensamt påbörja arbetet med den länsövergripande strategin för barn och anhöriga (0-18 år). Arbetet med strategin har skjutits upp och planeringen är att den ska tas fram under 2021. I dagsläget är endast tre kommuner representerade. Planeringen är att fler representanter från kommunerna i Sörmland deltar i rådet under år 2021 för att uppnå en mer jämnvikt mellan representanter från kommun och region.

En kartläggning av hur regionens palliativa verksamheter arbetar med barn som närstående har genomförts under hösten 2019 och resultatet har analyserats och dokumenterats under 2020, beräknas publiceras januari 2021. Rådet har arbetat med revidering av regionens riktlinje och anvisning kring barn som närstående, vilka beräknas antas av regionstyrelsen våren 2021.

Ordförande för rådet har deltagit i nationellt nätverk för barn som anhöriga för Sveriges regioner.

Handlingsplan 2021

- Rådet ska genomföra fyra möten. Utöver detta kan det tillkomma arbetsgruppsmöten för delar av rådet.
- Den länsgemensamma anhörigstrategin för barn som anhöriga (0-18 år) planeras att färdigställas.
- Sprida kunskap och främja samverkan mellan kommun och region, som bidrar till utveckling i arbetet med barn som närstående/anhöriga.
- Utöka rådet med representanter från fler kommuner i länet.
- Processledare och ordförande för rådet planerar att delta i nationellt nätverk för barn som anhöriga/närstående. Kunskap och information från de nationella nätverken kommuniceras därefter till rådets medlemmar.